

Overblik over bevillinger til plantebaserede projekter i Danmark 2025

Af Anders Terp Kjølhede, Bjarke Dith Saxild, Sarah Zaken og Katrine Ejlerskov
Plantebaseret Videnscenter, maj 2025

Dette indsigtspapir giver et overblik over fordelingen af midler til projekter og aktiviteter, der relaterer sig til den plantebaserede omstilling i 2025. Midlerne er fordelt både efter kategorier og efter de fonde, der har bevilliget støtten. Formålet med denne analyse er at tydeliggøre, hvilke områder der tiltrækker mange projektmidler, og dermed oplever væsentlig udvikling, samt at vise hvilke fonde der i særlig grad bidrager økonomisk til at fremme udviklingen.

En oversigt over projekterne med relevans for den plantebaserede omstilling i 2025, opdelt efter underkategori og projektnavn, kan tilgås her: plantebaseretvidenscenter.dk/projekter/

Sammenligning af 2024 og 2025

Den samlede størrelse på bevillinger til projekter, der arbejder for den plantebaserede omstilling af vores fødevaresystem, estimeres til **ca. 344 mio. kr.** på tværs af fonde og puljer i perioden fra maj 2024 til april 2025. Dette er en stigning på ca. 200 mio. kr. sammenlignet med 2024, hvor den samlede tildelte bevillingssum var 144 mio. kr.

Vi har i disse tal medregnet den samlede beløbsstørrelse på bevillingen, selv om nogle af projekterne forløber over flere år. Vi har ikke medtaget EU projekter i opgørelsen, da det er midler, der ligger udenfor, hvad vi i Danmark selv kan 'beslutte' at allokere.

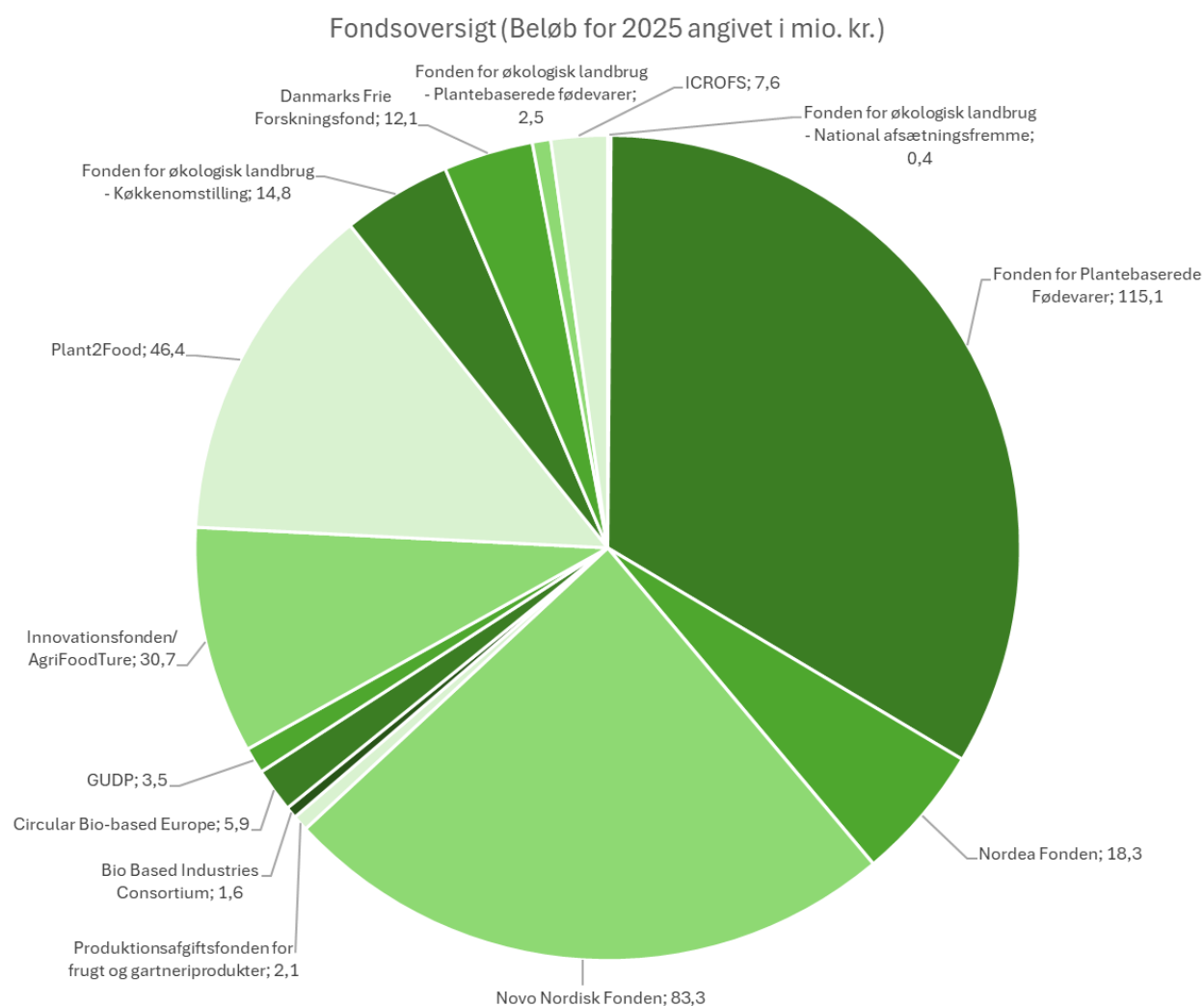
Den markante stigning i 2025 skyldes især, at Novo Nordisk Fonden i år har bidraget med 83,3 mio. kr. til projekter relateret til den plantebaserede omstilling. Samtidig er bevillingerne fra Fonden for Plantebaserede Fødevarer, Plant2Food og Innovationsfonden tilsammen mere end fordoblet sammenlignet med 2024. Generelt ses især en stigning i bevillinger til grundforskning på tværs af fonde sammenlignet med året før.

Oversigt over Fondsbevillinger 2025

Figur 1 viser en oversigt over, hvilke fonde der har tildelt midler til projekter med relevans for den plantebaserede omstilling samt bevillingsstørrelserne i mio. kr. i 2025. I denne vurdering ligger nogle fravalg af projekter, der måske nok har et fokus på planter, men hvor vi ikke har vurderet, at de har som primært formål at bidrage til den plantebaserede omstilling.

Når bevillingerne fra de enkelte fonde sammenlignes, står Fonden for Plantebaserede Fødevarer og Novo Nordisk Fonden for de største andele af midlerne til den plantebaserede

omstilling i 2025. Fonden for Plantebaserede Fødevarer har bevilget 115,1 mio. kr. (33,4 % af midlerne)¹, mens Novo Nordisk Fonden har givet 83,3 mio. kr. (24,2 % af midlerne), blandt andet gennem en ny pulje 'supporting societal learning for the green transition'. Herefter følger Plant2Food med 46,4 mio. kr. (13,5 %) samt Innovationsfonden (inkl. AgriFoodTure) med 30,7 mio. kr. (8,9 %).^{2 3} Da Novo Nordisk Fonden har finansieret Plant2Food, så er summen fra Novo Nordisk Fonden 130 mio. kr. i alt.

Figur 1: Oversigt over fonde, der har bevilget midler til projekter med fokus på plantebaseret omstilling af fødevarsystemet i 2025. Beløbene er angivet i mio. kr.

¹https://plantefonden.dk/Media/638676899985200823/Fonden_for_Plantebaserede_F%C3%B8devarer_Tilsagnskatalog_2024.pdf

² <https://novonordiskfonden.dk/projekter/plant2food/>

³ <https://innovationsfonden.dk/da/investeringer/investeringsoversigt>

Fordeling af midler på projekttyper 2025

Figur 2 viser den procentvise fordeling af det samlede bevillingsbeløb på 344,2 mio. kr. fordelt på overordnede projektkategorier samt underkategorier.

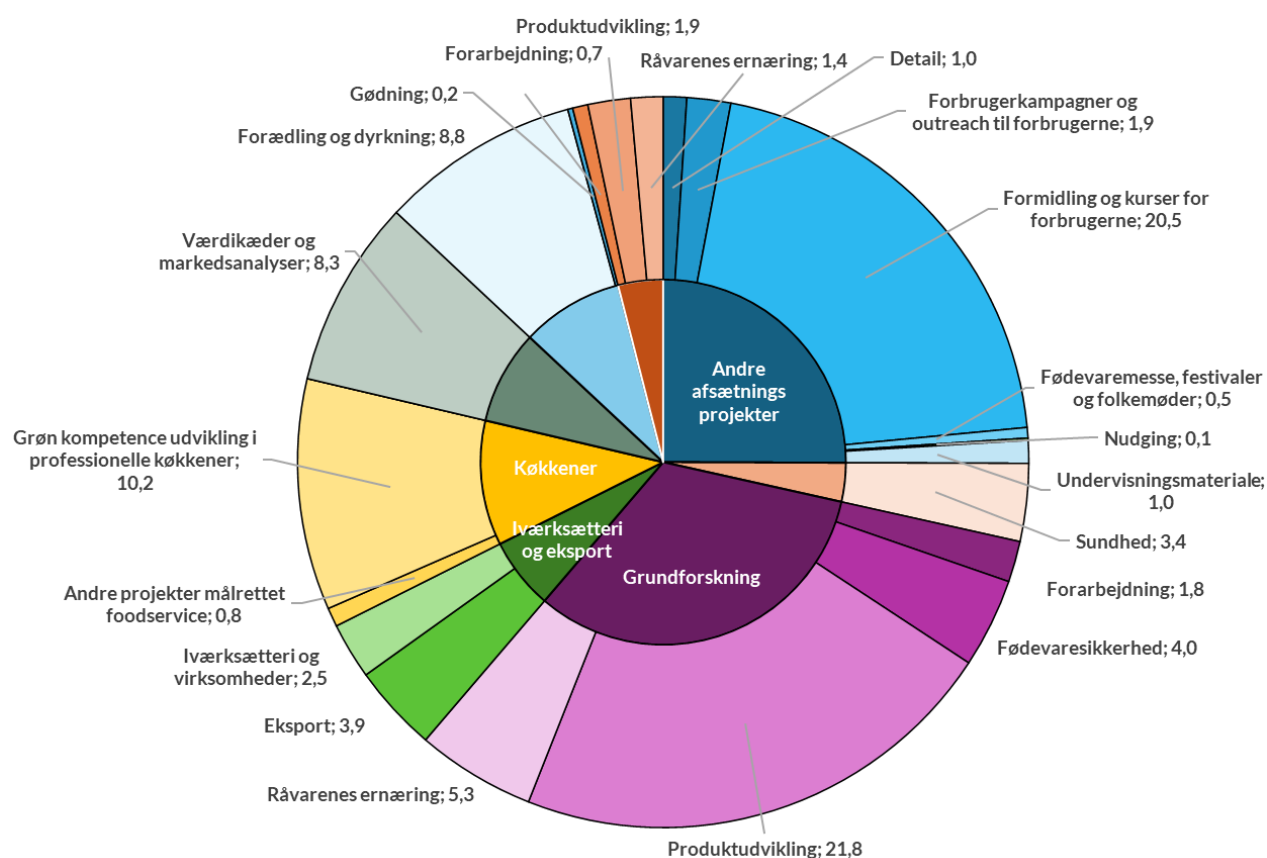
Den største andel af midlerne (32,8 %, 112,8 mio. kr.) går til projekter inden for **Grundforskning**, hvilket er en betydelig stigning sammenlignet med 2024, hvor kategorien udgjorde 18 % af midlerne (26,3 mio. kr.).

Den næststørste kategori er **Andre afsætningsprojekter** med 25,1 % (86,2 mio. kr.), hvor der især ydes store bevillinger fra Novo Nordisk Fonden og Fonden for Plantebaserede Fødevarer. Denne kategori udgjorde 16 % i 2024 (23,2 mio. kr.).

9 % af midlerne går i 2025 til **primær produktion** (31,1 mio. kr. i 2025 vs. 13,3 mio. kr. i 2024), mens 8,3 % af midlerne går til **Værdikæder og markedsanalyser** (28,6 mio. kr.), hvilket er en betydelig stigning fra 1,5 % året før (2 mio. kr.).

Kategorien **Køkkener** modtager i år 11,1 % af midlerne (38,1 mio. kr.) mod 35 % i 2024 (50,3 mio. kr.). Der er altså samlet set givet færre penge til denne kategori, som rummer mange mindre omlægningsprojekter.

Fordeling af projekter efter kategori 2025 (procentandel)

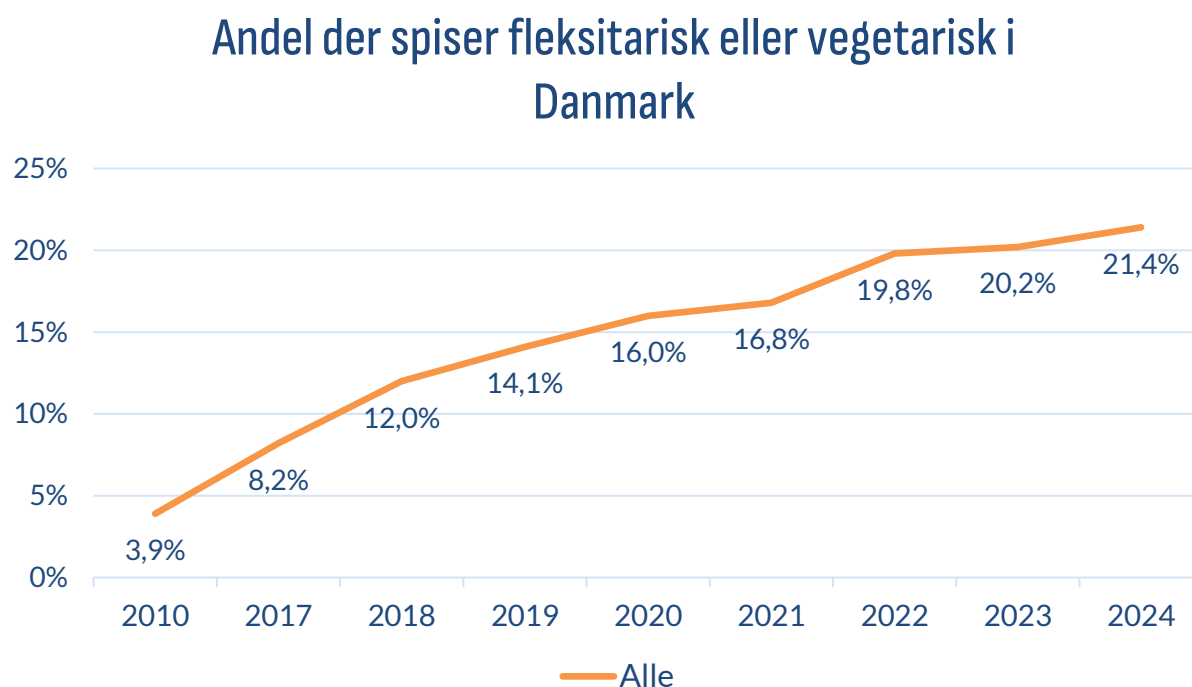

Figur 2: Fordelingen af projekter ud fra en overordnet kategorisering og underkategorier i procent af det samlede bevillingsbeløb i 2025.

Indsatstyper – hvordan er prioriteringerne?

Selvom stadig flere danskere vælger at spise mindre kød (figur 3), er der bred enighed om, at den største udfordring for det plantebaserede marked i Danmark ligger i at få forbrugerne med. Det dækker over madkundskaberne hjemme, indkøb af flere plantebaserede produkter og øget tilgængelighed af plantebaserede produkter i detail, kantiner, sportsfaciliteter og andre steder, hvor forbrugerne færdes.

Det er positivt, at åres bevillinger i højere grad end tidligere har haft fokus på afsætning og efterspørgselsfremme. Når først der kommer godt gang i efterspørgslen, vil det medføre investeringer og udvikling af det danske marked – og derved styrke værdikæden fra dyrkning til produktudvikling. Det er muligt, at det indebærer, at en del af efterspørgslen suppleres ved import til start. Til gengæld styrkes forretningsgrundlaget for primærproducenter, forarbejdnings- og fødevarevirksomheder, detailhandel, grossister og spisesteder.

Figur 3: Data fra Coop Analyse & DVF 2017-2024, hvor min. 1000 repræsentativt udvalgte personer ml. 18-74 år er spurgt ind til deres kostpræferencer og spisemønstre hvert år. Grupperne inkluderer fleksitariske, vegetariske og veganske kostvaner. Fleksitariske kostvaner er defineret ved at mindst halvdelen af ugens frokoster og aftensmåltider er uden kød og fisk. Stigningen på kurven skyldes særligt, at flere danskere spiser fleksitarisk.

En stærkere værdikæde for plantebaserede fødevarer i Danmark

Der er flere netværk og initiativer, der arbejder på en styrkelse af værdikæden i Danmark, særligt målrettet de senere led i værdikæden. En del af disse er finansieret af industrien selv (Tabel 1). Derudover er der sammenslutninger, f.eks. Food Bornholm (www.foodbornholm.dk/) og MULD (muldlollandfalster.dk/), som går sammen om at dyrke og sælge bl.a. bælgfrugter til konsum.

Nogle af de store udfordringer, der stadig er i værdikæden for plantebaserede fødevarer, er ved de første led (sortsudvikling, dyrkningserfaring m.m.), som har brug for mere viden om dyrkning, f.eks. samdyrkning; sortsudvikling; og såsæd af gamle og nye sorter. Innovationscenter for Økologisk Landbrug har lavet en god oversigt fra 2023 over den nuværende viden om arter, sorter og dyrkning, samt anvendelse og prissætning⁴.

Der er begyndt at være flere private investeringer i maskineri til sortering, oprensning, afskalning og melproduktion i Danmark. Nogle af de aktører, der er klar, er Aurion som kan understøtte hele processen fra oprensning og afskalning til eventuel forarbejdning og pakning⁵, Bælgkompagniet, der tilbyder rens, sortering, afskalning, formaling og pakning⁶, og DAVA foods der også kan stå for rens, formaling, sortering og pakning af bælgfrugter⁷. ICOEL har viden om, hvor man kan finde udstyr og muligheder for separering af samdyrkede afgrøder⁸. Fraktionering (udvinding af protein) foregår pt. hos udenlandske virksomheder, da investeringerne er betydelige. I takt med at afsætningen stiger, vil grundlaget for private investeringer i fraktionering øges.

⁴ <https://icoel.dk/media/5qipndb5/vejledning-til-vaerdikaeden-der-oensker-at-arbejde-med-baelgfrugter-til-konsum-jefp.pdf>

⁵ <https://okonu.dk/mark-og-stald/aurion-baner-vej-for-de-danske-baelgfrugter>

⁶ <https://baelgkompagniet.dk/#footer>; følgende bælgfrugter: bønner (sorterne Fuego og Birgit), ærter (Ingrid), boghvede (Kora), og linser (Red Flash). Lupiner (af sorten Boregine) kan renses og leveres hele.

⁷ Dialog med Jens Madsen, DAVA Foods.

⁸ <https://icoel.dk/om-os/projekter/promilleafgiftsfonden-for-landbrug/2022/sort-it-out-styrk-sortsudviklingen-af-klimavenlige-oekologiske-proteinafgroeder-til-konsum/>

Tabel 1: Netværk, partnerskaber, brancheforeninger og paraplyinitiativer, der arbejder for den plantebaserede agenda

Bælgfrugtpartner skabet Tænketanken Frej	Navn: Bælgfrugtpartnerskabet Kontakt: Christina Tønner Jensen, Tænketanken Frej, baelgfrugtpartnerskabet@taenk-frej.dk Beskrivelse: Netværket er et samarbejde mellem private og offentlige aktører. Formålet er at forbedre folkesundheden og at skabe en sundere klode ved at løfte danskernes indtag af bælgfrugter samt produktionen af bælgfrugter i Danmark. For at skabe den nødvendige kulturændring, er der behov for samarbejder og drøftelser, så partnerskabets mål kan nås i fællesskab. Læs mere: https://www.baelgfrugtpartnerskabet.dk/
Green Protein Network Food & BioCluster Denmark	Netværksnavn: Green Protein Network Kontaktperson: Elena Sørensen Skytte, Food & BioCluster Denmark, og Helle Vedel Friis, Food & BioCluster Denmark, hvf@foodbiocluster.dk Beskrivelse: Netværket samler startups, virksomheder og universiteter for at undersøge udfordringerne og mulighederne inden for nye, innovative, grønne proteinkilder. Dagsordenen dækker bl.a. emner som nye ingredienskilder, forbrugerindsigter, nye teknologier og markedstrends. Netværket er kun for medlemmer af Food & Bio Cluster Denmark. Læs mere: https://www.foodbiocluster.dk/netvaerk/green-protein-network
Green Solutions Centre Københavns Universitet	Navn: Green Solutions Centre Kontakt: Mette Frimod-Møller, Københavns Universitet, memo@science.ku.dk og Solveig Krogh Christiansen, Københavns Universitet, soc@plen.ku.dk Beskrivelse: Centret blev etableret i 2021 med et ønske om at samarbejde om forskningsbaserede, grønne løsninger på tværs af fakulteterne på Københavns Universitet (KU). Formålet er at udvikle tværfaglige løsninger, der bidrager til at opnå samfundsmæssige og globale grønne mål. Det er et bottom-up-initiativ med deltagelse af forskere fra alle KU's fakulteter. Læs mere: https://greensolutions.ku.dk/
Madtanken Madkulturen	Navn: Madtanken 2025 Kontakt: Judith Kyst, judith@madkulturen.dk Beskrivelse: Madkulturen har samlet 32 stærke aktører fra hele

	værdikæden i netværket Madtanken for at få mere dansk frugt og grønt på tallerkenen. Madtanken mødes flere gange i løbet af 2025 for at drøfte løsninger og handlinger for at styrke forbruget og produktionen af dansk frugt og grønt. Læs mere: https://www.madkulturen.dk/madtanken/
Netværk for Fremtidens Planteproteiner i DK Dansk Vegetarisk Forening	Navn: Netværk for Fremtidens Planteproteiner i DK Kontakt: Daniel Barrera Madsen, Dansk Vegetarisk Forening, daniel.madsen@vegetarisk.dk Formål: Netværket skal styrke sammenhængskraften blandt alle aktører fra jord til bord med henblik på at fremme markedsudviklingen af planteproteiner til fødevarer i Danmark. Det sker via tematiserede netværksmøder, konferencer, nyhedsmails om arrangementer og nye rapporter, samt et online forum for netværkets deltagere. Fokus er udelukkende på planteproteiner til humant konsum. Deltagere: 230 deltagere fordelt på over 150 forskellige virksomheder, organisationer, tænketanke, råd og vidensinstitutioner. Læs mere (del af PlanteHub 1.0): https://plantebaseretvidenscenter.dk/projekter/netvaerk-for-fremtidens-planteproteiner-3-0/
PlanteHub 1.0	Navn: PlanteHub 1.0 Kontakt: Daniel Barrera Madsen, Dansk Vegetarisk Forening, daniel.madsen@vegetarisk.dk Formål: At styrke samarbejde og synergier mellem aktører i Danmark, der arbejder med at fremme vidensgrundlaget for et øget udbud af og efterspørgsel på økologiske plantebaserede fødevarer. Udover netværksaktiviteter i Netværk for Fremtidens Planteproteiner i Danmark, prioriterer projektgruppen tilstedeværelse til diverse arrangementer og partnerskabsmøder, indgår som oplægsholdere, og bidrager med indsigtssanalyser og forbrugeranalyser. Samarbejdspartnere: Økologisk Landsforening, Plantebranchen, Landbrug og Fødevarer, Dansk Industri Læs mere: https://plantebaseretvidenscenter.dk/projekter/netvaerk-for-fremtidens-planteproteiner-3-0/
Plantebaseret Videnscenter	Navn: Plantebaseret Videnscenter Kontakt: Katrine Ejlerskov, Dansk Vegetarisk Forening, kte@videnscenter.dk Beskrivelse: Dette paraplyinitiativ er en platform for projekter, vidensdeling og forsøg i relation til omstillingen mod flere plantebaserede økologiske fødevarer. Formålet er at styrke

	vidensgrundlaget for et mere plantebaseret, økologisk fødevaresystem fra jord til bord. Plantebaseret Videnscenter drives af Økologisk Landsforening og Dansk Vegetarisk Forening. Læs mere: https://plantebaseretvidenscenter.dk/
Plantebranchen	Navn: Plantebranchen Kontakt: Stella Staunstrup, Plantebranchen, stella@plantebranchen.dk Beskrivelse: Brancheforening for producenter og importører af plantebaserede fødevarer. Formålet er at varetage medlemmernes fælles faglige interesser indenfor plantebaserede fødevarer såvel indbyrdes som i forhold til myndigheder, forskere, organisationer, forbrugere og andre. Dertil er formålet at skabe og vedligeholde et godt omdømme for plantebaserede fødevarer i det danske samfund. Læs mere: https://www.plantebranchen.dk/
PlanteIndustrien Dansk Industri	Navn: Planteindustrien Kontakt: Vibeke Højbjerg, Dansk Industri, viho@di.dk Beskrivelse: Netværket samler leverandører og producenter af plantebaserede fødevarer med det formål at styrke den politiske interessevaretagelse, øge eksporten og skalere produktionen af plantebaserede fødevarer i Danmark. Læs mere: https://www.danskindustri.dk/brancher/di-foedevarer/events-og-netvark/netvark/planteindustrien/
PlanteVærket Landbrug & Fødevarer	Navn: PlanteVærket Kontakt: Lærke Kirstine Lund, Landbrug & Fødevarer, lld@lf.dk Beskrivelse: Brancheforeningen vil hjælpe små og store virksomheder ind på markedet for plantebaserede fødevarer, ligesom der vil være adgang til rådgivning inden for lovgivning, eksport og kommunikation. Læs mere: https://lf.dk/for-medlemmer/raadgivning-og-services/afsaetning-og-eksport/afsaetning-og-eksportnetvaerk/plantevaerket/
Produktudviklings netværket TurboPlant	Navn: Plantebaseret Udviklingsnetværk Kontakt: Thomas Hornbæk Jacobsen, Food Organisation of Denmark, thj@turboplant.dk Gyda Bay, The Food Project og Pelle Øby Andersen, The Food Project, pelle@thefoodproject.dk, Beskrivelse: Netværket er særligt henvendt til ingrediensvirksomheder med plantebaserede ingredienser, og har fokus på produktinnovation af

	plantebaserede produkter. Formålet er at give de plantebaserede virksomheder mulighed for at udvikle sig i fællesskab og drage nytte af hinandens erfaringer og idéer. Der afholdes løbende netværksarrangementer. Netværket etableres som en del af projektet, TurboPlant. Læs mere: https://industriensfond.dk/projekt/turboplant/
Tangnetværket	Navn: Tangnetværket Kontakt: info@tangnet.dk Beskrivelse: Netværkets formål er at fremme viden om tang og dets anvendelsesmuligheder gennem samarbejder på tværs af forskning, udvikling, dyrkning, indsamling og formidling. Læs mere: https://tangnet.dk/tangnetvaerket/